

KATALOGIZIRANJE KULTURNIH DOBARA JUŽNOG TIROLA

ALEXANDRA PAN

**Autonomna regija Južni Tirol,
Italija**

UVOD

Prijenosom odgovornosti za muzeje, zbirke i umjetničke predmete nacionalne razine na regiju Južni Tirol 1972. stvoreni su uvjeti za učinkovitu zaštitu i očuvanje kulturnih dobara. Od tog trenutka, regionalna je uprava podržala očuvanje spomenika i muzejskih institucija a u okviru svojih zaduženja propisanih zakonom.

S više od 70 muzeja, Južni Tirol ima raznovrsnu muzejsku mrežu, koja se prostire u svim naseljenim područjima. Različito kulturno naslijeđe (oko 1,5 milijuna predmeta) prema sadržaju može biti podijeljeno na četiri glavna područja: kulturu (na koju se stavlja najveći naglasak), umjetnost, prirodu i tehnologiju.

Na početku 2003. godine izrađena je sveobuhvatna studija koja je ustanovila stanje muzeja i njihovih sustava dokumentacije. Analiza je pokazala da su kulturna dobra na području spomeničke baštine i ona u muzejima Južnog Tirola arhivirana na različite načine i vrlo su često odraz povijesnog razdoblja. Za katalogiziranje se koriste različiti sustavi i metode (kao što su softver, kataloške kartice, inventarne knjige i popisi), i to je razlog zašto se podaci ne mogu umrežiti. Nedostaje jasan sustav pretraživanja koji bi bio brz i učinkovit. Stoga su stručnjaci

koji rade na spomeničkoj baštini i oni u muzejima zatražili jedinstveni sustav katalogiziranja.

Pokazali su se i novi izazovi. Kad je riječ o informacijskoj tehnologiji, polovica muzeja adekvatno je opremljena. Nedostaju standardi dokumentiranja sadržaja i aktivnosti, kao i transregionalna i međunarodna umreženost. Potrebna je opća osnova za budući razvoj muzeja Južnog Tirola. Zbog toga Vlada Južnog Tirola smatra potrebnim pružiti potporu očuvanju spomenika, muzeja i crkvenih institucija.

Cilj je projekta očuvanje kulturnog naslijeđa jedinstvenim arhiviranjem i katalogiziranjem pokretnih i nepokretnih kulturnih dobara Južnog Tirola. Stvaranjem baze podataka kulturnih dobara omogućit će se pristup kulturnom naslijeđu. Pritom će se uzeti u obzir minimalni zahtjevi koje je raspisao glavni institut za katalogiziranje (Istituto Centrale per il Catalogo e la Documentazione - Centralni institut za katalogiziranje i dokumentaciju, ili ICCD) talijanskog Ministarstva kulture. S obzirom na transregionalnu razmjenu, vrlo je važna kompatibilnost muzeološke, lingvističke i informacijske terminologije. S obzirom na to da je Južni Tirol višejezična regija, dvojezičnost je minimalni zahtjev. Nadalje, projekt će obuhvatiti osposobljavanje djelatnika za očuvanje i zaštitu muzejske građe. U tom kontekstu 2005. osnovan je Ured muzejskih usluga; definiran je program osposobljavanja kao osnova za uspješan rad muzeja i osigurana je tehnička oprema poput prijenosnih računala i digitalnih kamera.

Prvo i osnovno, projekt je usmjeren prema institucijama i ljudima čiji je zadatak da inventiraju fondove. Regionalna

uprava Južnog Tirola preuzela je ulogu pokretača i sponzora projekta. Muzeji Južnog Tirola, bez obzira jesu li pod javnom (regionalne i gradske institucije), privatnom ili crkvenom upravom, partneri su koji se koriste svojim specijaliziranim znanjem i sadržajima zbog konverzije podataka u digitalni oblik. Konačno, oni su akteri koji stvaraju i izravno se koriste tim podacima. U drugoj fazi projekt će biti usmjeren prema vanjskim korisnicima, koji će imati pristup na tri razine: na razini znanstvene i upravne zajednice, javnosti i poslovne zajednice te, što je već spomenuto, na razini muzeja i kolekcionara.

Budući da se projekt sastoji od stvaranja središnje baze podataka muzeja i spomenika graditeljske baštine, kao i tehničke potpore za jedinstveno katalogiziranje, arhivi i knjižnice trenutačno su izostavljeni iz njega. Integracija podataka odgađa se do daljnjega radi stvaranja sučelja. Stvaranjem sučelja zadovoljiti će se preduvjeti za kasniju integraciju.

ORGANIZACIJA PROJEKTA

Projekt je naručila Regionalna uprava Južnog Tirola. Podržava ga Odjel za njemačku kulturu i obitelj i Odjel za očuvanje spomenika kulture čiji su ravnatelji članovi Upravnog odbora. Projektom upravljaju dva djelatnika iz svakog odjela. Osnovani su razni timovi i radne grupe za implementaciju programa. U radnim grupama pretežito su zastupljeni veći muzeji kao grupe dioničara, koji svojim specijaliziranim znanjem i aktivnim sudjelovanjem uvelike pridonose projektu.

Odjel informacijske tehnologije i Südtiroler Informatik AG nude svoju pomoć

u obliku tehničkih savjeta. Dva će stručnjaka bibliotekarstva djelovati savjetodavno: dr. Günter Mühlberger sa Sveučilišta Innsbruck i dr. Johannes Andresen iz Udruge knjižnica Južnog Tirola. Obojica posjeduju bogato iskustvo digitaliziranja i katalogiziranja starih knjiga.

Upravljanje projektom dodijeljeno je profesoru Walteru Kochu, direktoru Steinbeis - Transfernog centra za upravljanje informacijama i informatizacije kulturne baštine u Grazu, Austrija, zbog višegodišnjeg iskustva na području informatizacije kulturne baštine. Nacrt i upravljanje projektom organizirano je u nekoliko osnovnih faza: procjenu trenutačne situacije, ostvarivanje zamišljenog koncepta, nabavu softvera za katalogiziranje i, napokon, implementaciju i realizaciju, sve do stvaranja baze podataka kulturnih dobara. Projekt će također biti nadopunjen stvaranjem i ažuriranjem pomoćnih, manjih projekata i postavljanjem servera na kojemu će svim partnerima biti omogućen pristup stvorenim datotekama. Taj komunikacijski medij također otvara mogućnost foruma za rasprave kako bi se informacije međusobno razmjenjivale.

U detaljnoj fazi planiranja na početku 2003. (od siječnja do sredine veljače) projekt je bio strukturiran u faze i radne pakete te podijeljen na aktivnosti. Plan aktivnosti opisuje detaljnu strukturu projekta. Projekt je započet sredinom veljače 2003. i trebao je završiti krajem 2005., tj. nakon tri godine. Zbog nekih zastoja u nabavi softvera projekt će se produžiti do 2006.

Početna faza bila je analiza, koja je prikazala trenutačnu situaciju inventariziranosti muzejske građe pojedinih mu-

zeja Južnog Tirola. Projekt obuhvaća i pripremu nacрта za razna područja rada koja teku paralelno, a u kasnijim fazama formuliraju se elementi i implementira softver te se stvara baza podataka kulturnih dobara.

AKTIVNOSTI

Pregled trenutačne situacije

Za potrebe opsežne studije snimke stanja muzeja Južnog Tirola i njihovih sustava dokumentacije, razrađene su dvije etape rada. Podaci su skupljeni uz pomoć anketa te na načelu analize *uradi sam*, anketirano je pet područja muzejske aktivnosti. Prva stranica ankete služila je za opisivanje cijele institucije s njezinim računalnim i operativnim sustavima, kao i inventarom koji još nije dokumentiran. Ostale stranice sadržavale su opise svakoga pojedinog kataloga, predmetnih odrednica, sve popise i formulare te aktivnosti vezane uz upravljanje predmetima. Priložen je i detaljni priručnik za pomoć u ispunjavanju ankete.

Anketa je provedena u dvije faze. Od veljače do lipnja 2003. šesnaest muzeja sudionika ispunilo je svoje formulare, a od srpnja do listopada 2003. anketirana su ostala 53 muzeja. Anketu su uvijek provodili isti ljudi, tako da su rezultati bili homogeni i usporedivi. Sve su ankete bile ispunjene.

Rezultati anketa su analizirani i predstavljeni od ožujka do prosinca 2003. u dvije faze. Analiza šesnaest muzeja u svibnju 2003. pokazala je različite dokumentacijske sheme s cijelim skupom predmetnih odrednica poimence, 74 dokumentacijska sustava utemeljena na tiskovinama, 36 elektroničkih dokumentacijskih sustava i 1.022 polja pred-

metnih odrednica. Razlike u sustavima katalogiziranja i u formatima ponajprije proizlaze iz strukture, koja se s vremenom poboljšavala. Također je otkriveno da gotovo uopće nisu korišteni tezaursi a ako i jesu, nisu korišteni na cjelokupnoj institucionalnoj razini.

Sličan je rezultat dobiven analizom anketa 53 manja, uglavnom privatna muzeja i zbirki. Za njih je utvrđeno da postoje 82 klasična sustava dokumentacije, 39 elektroničkih dokumentacijskih sustava i 700 polja predmetnih odrednica. Njihova je muzejska dokumentacija većinom na popisima i tiskanim katalogima i samo oko 50% podataka je u elektroničkom obliku. Nehomogeni dokumentacijski materijal jasno je upućivao na to da institucije djeluju same i da dokumenti istodobno služe za više namjena – dokumentaciji, kontroli mjesta pohrane, kontroli posudbe i kao informacijska stranica. Većina se dokumenata sastoji od popisa, malih kataloga i inventara s najviše 500 unosa. Samo je oko 50% muzeja opremljeno osobnim računalom. Ukratko, početnu situaciju projekta karakterizira heterogenost dokumentacije, dokumenti koji su se s vremenom poboljšavali te samo površna primjena modernih standarda obrade.

Utvrđivanje ciljnog koncepta

U sljedećoj fazi (od listopada 2003. do ožujka 2004.) je formuliran ciljni koncept. Sadržavao je jedinstvene upute za buduće katalogiziranje i zasnivao se na nekoliko točaka. Prvo, utjecali su zahtjevi izvedeni iz analize trenutačne situacije. Sastojali su se od minimalnih zahtjeva za dokumentiranjem predmeta i procesa te za razmatranjem hetero-

genosti muzeja. Dodani su im zahtjevi za softver utemeljen na međunarodnim standardima, točnije za CHIN-ov katalog kriterija i preporuke MDA (Udruga za muzejsku dokumentaciju). Muzeji sudionici raspravljali su o katalogu zahtjeva i te zahtjeve koordinirali s najnovijim dostignućima na području informacijske tehnologije kulturnog naslijeđa (npr. distributivno pretraživanje polja u bazi podataka Dublin Core).

Stoga je ciljni koncept sadržavao pristup na više jezika, definiciju stručnjaka i pristup korisnika, pripremu osnova za elektroničko poslovanje, organizaciju pristupa optimalnom pretraživanju i zahtjevima za pretraživanje svih podataka u sustavu. Ciljni koncept je predviđao dva moguća tehnička rješenja: jedan su bili lokalno instalirani sustavi sa zahtjevima koji su se definirali u projektu za softver, poljima predmetnih odrednica, standardnim datotekama i razmjenom podataka. Drugi je bio model vanjskog poslužitelja programa, kojim bi muzeji imali pristup sustavu i svojim podacima preko Interneta.

Istraživanje koje je istodobno provedeno na softverskim paketima za katalogiziranje što su bili dostupni na tržištu, uključujući i ponudu usluga, dalo je prvi uvid u troškove koji su se mogli očekivati.

Ciljni koncept i analiza tržišta poslužili su kao osnova za odluku o tome je li dostupan proizvod zadovoljavajući za muzeje Južnog Tirola ili će se krenuti u razvijanje novog programskog paketa (možda i na osnovi *open source* proizvoda koji su dostupni). Prezentacija projekta pokazala je rezultate i detaljno opisala prijedloge za rješavanje situacija koje

su razrađene i kriterija prema kojim su donošene odluke.

Nabava softvera za katalogiziranje

Nakon intenzivne faze rasprave i razmatranja mogućnosti razvoja novog softvera na osnovi *open source* programa u kolovozu 2004. odlučeno je o kupnji postojećeg softvera. Nacrt kriterija ciljnog koncepta postao je osnova za raspisivanje natječaja na europskoj razini u travnju 2005.

Kriteriji za nabavu opisuju dvije razvojne faze: potrebe za osnovnim temeljnim sustavom za manje muzeje te kriteriji za sustav upravljanja zbirkama koji pokriva potrebe regionalnih muzeja. Za razvoj mreže muzeja Južnog Tirola vrlo su važni određeni uvjeti koji su formulirani kao najvažniji kriteriji odabira. To su potpuna višejezičnost, mogućnost središnje instalacije s jednim poslužiteljem, izgled korisničkih sučelja, mogućnost razmjene podataka i posluživanja većeg broja korisnika.

Javni natječaj je proveo naručitelj, vodstvo projekta i odgovorni za tehničko područje, a sastavljen je i tehnički odbor za procjenu ponuda. Proces odabira u tri faze omogućuje ispunjenje najvažnijih uvjeta u prvoj fazi, provjeru preporuka iz prijavnice u drugoj te testiranje primjenom test instalacije u trećoj. Odabrani će se softver instalirati u pokusnim institucijama i bit će korišten u "stvarnoj operaciji". Detaljni izvještaj testa ukratko će opisati iskustva korisnika i poslužit će kao osnova za moguće prilagodbe i ispravke o kojima će se razgovarati s izvođačem i koje će on provesti.

Zamišljeno je da se sustav instalira s jednim središnjim tehničkim partnerom i

implementira kao mreža. Svaki će muzej imati pristup svojem softveru i podacima preko Interneta. Korištenjem sučelja razmjena podataka bit će moguća s onim sustavima koji budu održavani. Podaci o predmetima svih uključenih institucija jedinstveno će se predstaviti širokoj javnosti u “virtualnom katalogu” na razini metapodataka *Dublin Core* (petnaest polja predmetnih odrednica).

Mreža muzeja dat će podatke koji opisuju oko milijun predmeta što pokrivaju različite domene i discipline kao što su arheologija, umjetnost, prirodne znanosti, tehnologija itd.

Digitalizacija inventarnih knjiga i starih kataloga

U još jednom dijelu pripreme faze brinulo se o digitalizaciji starih kataloga do opsega od 35.300 stranica. Radni je paket preuzeo rezultate trenutne situacije, a proveo ga je Odjel za digitalizaciju i elektroničko arhiviranje Sveučilišta Innsbruck od jeseni 2003. do siječnja 2005. Cilj tog koraka bio je sačuvati “stare” knjige inventara i kataloge muzeja kao kulturna dobra i omogućiti pristup njihovu sadržaju. Pozitivan popratni učinak koji je proizašao iz toga bila je indirektna zaštita originala, koji se više ne mora konzultirati, i digitalna osnova za stvaranje baza podataka kulturne baštine.

Problem pri digitalizaciji bio je raznolikost formata, bilo je kataloga u svim mogućim oblicima, uključujući knjige (oko 9.800 stranica) ili listove papira, kataloške kartice i planove (ukupno oko 25.500 stranica).

Implementacija je pokazala da je u načelu preporučeno *onsite* skeniranje, tj. decentralizirani oblici operacije. Najvažnije

je bilo da skeniranje bude u boji jer je velik broj dokumenata sadržavao napomene napisane olovkom u boji, pogotovo crvenom i plavom. Veliki formati dokumenata, do veličine DIN A1, mogli su se dobro snimiti digitalnom kamerom. Kombinacija *flatbed* i dokument skenera (Kodak i260) pokazala se dobrim načinom postizanja rezultata za različite manje formate. Potrebno je kratko vrijeme procesiranja, a nakon njega papiri se glatko i brzo provlače kroz uređaj. Daljnje procesiranje dobivenih slika pokazalo se gotovo jednako zahtjevnim kao i skeniranje. Zbog smanjenja boje do crno-bijele, mikrofilm, koji je napravljen u isto vrijeme kad i test, pokazao se, nažalost, nekvalitetnim, zbog čega je za sada odgođeno planirano dugoročno očuvanje digitalnog materijala.

Digitalizirani materijal osnova je za virtualni vodič kroz zbirke i kataloge Južnog Tirola, koji će biti sastavljen u drugoj polovici 2005.

Osnovno katalogiziranje muzejskih predmeta

U vrijeme anketiranja uglavnom su mali muzeji pokazali velik interes za što brži početak sustavne obrade muzejskih predmeta. Toj se želji udovoljilo istog trenutka, pa je radni paket *osnovna obrada* poguran na listi planova projekta u jesen 2003. Ono što se tražilo bio je razvoj i uvođenje minimalnih standarda za jedinstvenu obradu muzejskih predmeta Južnog Tirola razvojem prikladnih alata i pružanjem usluge tehničke podrške za muzejsko osoblje. Ti minimalni standardi omogućili bi jasnu identifikaciju i brzo pronalaženje predmeta, a dodatno i određivanje njegove vrijednosti. U pro-

sincu 2003. zainteresirani su djelatnici muzeja upoznati s procesom rada i dani su im radni materijali napravljeni posebno za tu svrhu, a izrađeni su i priručnici za rad.

Kao modeli za stvaranje tih radnih materijala poslužile su međunarodne i nacionalne smjernice. Stoga su dokumentacijska pravila CIDOC-a, osobito Object-ID Getty-Researcha, bila od velike važnosti, kao i Udruge muzejske dokumentacije (MDA), the Istituto Centrale per il Catalogo e la Documentazione (ICCD), preporuke Westphalian Museum Officea i državnog ureda za nacionalne muzeje u Bavarskoj.

Na toj je osnovi razvijena shema za obradu najvažnijih vrsta muzejskih predmeta: za kulturno-povijesne predmete, umjetnička djela, arheološke predmete, tiskana djela, arhivske zapise i audiovizualne medije (filmove, fotografije i zvučne zapise). Pojedinačne su sheme skicirane u *Excelu*, u njemačkoj i talijanskoj verziji. Upotreba *Excela* nije idealno rješenje, ali se pokazala prikladnom zbog jednostavnosti programa i lakog korištenja. Dodatno je napravljen priručnik za rukovanje i ispunjavanje polja podataka, također na dva jezika, i održana je radionica za osposobljavanje. Tijekom 2004. neki su muzeji započeli obradu, pa su objavili svoja iskustva. Na primjer, Steinegg Museum je napravio prvu verziju popisa svojeg inventara u vrlo kratkom vremenu. Dvije su osobe u kolovozu 2004. uspjele unijeti u bazu oko 6.000 predmeta. Materijali su se pokazali prilično korisnima za taj muzej zbog dva razloga: bili su prikladni za brzo bilježenje predmeta na samom mjestu upotrebom prijenosnog računala i, primjenom *Excela*, omogućili su flek-

sibilno umetanje polja podataka koja su bila potrebna za određena specijalna područja.

Kao sljedeći korak neki muzeji planiraju digitalizaciju fotografija predmeta, popis detalja o dimenzijama i korištenim materijalima te dodjelu inventarnih brojeva. Osposobljavanje za taj radni paket odredit će se radi ispravnog dokumentiranja predmeta pomoću fotografske radionice i radionice za katalogiziranje (uz upotrebu pribora za popis inventara). U međuvremenu je svakodnevna muzejska praksa razvijala i obogaćivala materijale.

Postavljanje tezaurusa

Da bismo dobili jedinstvene opise sadržaja predmeta potrebno je stvoriti tezaurus. On dopušta jedinstven i univerzalan pristup svim predmetima. Katalogiziranje sadržaja provelo se u dvije etape. Od listopada 2003. do prosinca 2004. pripremljena je osnova za izradu kontroliranog nazivlja. Početkom 2005. na red dolazi njegov razvoj. Njihovo kontinuirano procesiranje i briga o njima osigurana je usporednim osnivanjem Ureda muzejskih usluga.

Prije svega, sastavljene su radne grupe za pojedine kategorije predmetnih odrednica. One su skupljale i pregledavale popise Južnog Tirola na regionalnoj razini (Sjeverni Tirol, Bavarska i Štajerska), na nacionalnoj razini (ICCD) i na međunarodnoj razini. Nakon nekoliko usporedbi i testiranja, u kojima su korištene analize slučaja, i uz savjetovanje s cijenjenim stručnjacima iz Instituta za muzejske studije u Berlinu (Axel Ermert i dr. Monika Hagedorn-Saupe), donesena je odluka kojom se predmetne odrednice u Južnom Tirolu standardiziraju. Primarno su obrađene ove teme:

nazivi mjesta, imena ljudi, materijali i tehnologije, nazivi predmeta, ikonografija, ključne riječi i korporacije.

Tezaurus se razvija suradnjom unutar radne grupe na redovitim sastancima i također je elektronički podržan *online* radnom platformom. Radne su grupe definirale specifičnije akcije tijekom 2004. Temeljem međunarodnih tezaurusa bit će razvijen takav koji će vrijediti za Južni Tirolo i koji će se moći implementirati. Kad je riječ o geografiji, traži se suradnja s Tezaurusom geografskih imena (TGN) *Getty Researcha*. Nazivi za Južni Tirolo uvrstiti će se postepeno, počevši od lingvističkog istraživanja 100.000 naziva mjesta. Podaci o ljudima koji su već korišteni u muzejima uvedeni su u središnju *online* bazu podataka i bit će uspoređeni s datotekama imena ljudi Nacionalne knjižnice Njemačke. S obzirom na ikonografiju, raspravljano je o upotrebi programa *Iconclass*. U vezi s materijalima i tehnologijama, očekujemo suradnju s Reiss-Engelhorn muzejima u Mannheimu, Njemačka. Veliko područje identifikacije predmeta sastoji se od tezaurusa specifičnih područja: osnova za etnologiju sustav je Udruge Hessian muzeja, dok će za arheologiju biti mjerodavan popis napravljen u Južnom Tirolu na temelju švicarskog modela. Odluka o polju umjetnosti još nije donesena. Univerzalno će se koristiti datoteka ključnih riječi Nacionalne knjižnice Njemačke.

Cilj je projekta oblikovanje tezaurusa prema potrebama Južnog Tirola i njihov prijevod na njemački ili talijanski da bi se osigurala višejezičnost.

Osnivanje Ureda za muzejske usluge

Još jedna etapa projekta, koji je zbog potrebe pomaknut na studeni 2004., bila

je analiza rezultata rada institucije. Ono što se učinilo potrebnim bio je ured koji će upravljati i koordinirati aktivnosti sve do kraja projekta. Krajem 2004. osnovan je Ured za muzejske usluge u Uredu kulture Odjela za njemačku kulturu i obitelj koji je 1. siječnja 2005. započeo s radom. Uz teme koje se odnose na katalogiziranje kulturnih dobara, Ured za muzejske usluge prva je instanca za sva pitanja koja se odnose na muzeje.

Cilj Ureda je osnivanje i razvoj muzejske mreže kao segmenta južnotirolskog kulturnog naslijeđa, te očuvanje i prezentacija muzejske građe. Uz potporu na profesionalnom, tehničkom i financijskom planu, Ured nudi muzejima program obuke sastavljen prema njihovim potrebama, kooperaciju s lokalnim i međunarodnim stručnjacima i odborima te veću prisutnost u široj javnosti. Dodatni zadaci sastoje se od stvaranja mreže muzeja Južnog Tirola, koordinacije pilot-događaja, održavanje Internet platformi i potpore suradnji između muzeja.

Implementacija tog projekta predviđena je u tri faze. Počelo je s pripremanjima u 2005. i, u srednjem roku (tijekom 2007.) razvit će se i dovršiti. Dugoročni plan predviđa utvrđivanje i razvoj utemeljenih struktura i programa do 2010.

POGLED PREMA BUDUĆNOSTI

Kalendar za 2005. predviđa prihvaćanje i procjenu softverskih ponuda koje će stići nakon raspisivanja natječaja na području Europske unije. Paralelno s tim, heterogeni arhivi digitalnih podataka muzeja bit će pripremljeni i klasificirani sukladno poljima podataka koja su već bila definirana u ciljnom konceptu i osnovnoj obradi podataka. Usklađeni će se podaci

zatim koristiti kao temelj za testiranje i implementaciju novog softvera.

Uz nabavu i implementaciju softvera za obradu muzejske građe, *online* prezentacija muzeja bit će bitno proširena: vodič kroz muzeje Južnog Tirola (www.provinz.bz.it/museenfuehrer, www.provincia.bz.it/guida-musei) bit će uz vodič kroz zbirke Južnog Tirola (*Vodič kroz zbirke*) i virtualni katalog svih podataka o predmetima koje će muzeji objaviti.

Prvi korak u stvaranju *Vodiča kroz zbirke* biti će izrada “uzorka arhiviranja” uz pomoć kojega će stručnjaci moći transkribirati stare kataloge, od kojih su neki pisani rukom. U sljedećoj će etapi katalogi u *online* vodiču kroz muzeje, koji trenutačno postoje, biti popraćeni pojedinim zbirka svakog muzeja. Vodič kroz zbirke, dakle, biti će dublja razina vodiča kroz muzeje u kojemu će korisnik imati mogućnost stjecanja pregleda opsega konteksta i detalja zbirke i pridruženih kataloga. Kao takav, predstavlja prvu fazu baze podataka predmeta, u kojoj će korisnik na kraju imati pristup pojedinim predmetima na najdubljoj razini. Krajnji cilj projekta bit će stvaranje baze podataka kulturnih dobara kao virtualnog kataloga koji sadržava i bazu podataka predmeta i vodiče kroz muzeje i zbirke. Osim toga, bit će dostupne i dodatne usluge vezane za muzeje, kao što su kalendari događaja i *online* dućan za sve muzeje, kao i mjesto s informacijama o Uredu muzejskih usluga. To će sve biti omogućeno preko Internet portala. Stvaranje ili prilagođivanje osnovnih pravnih i organizacijskih uvjeta zamišljeno je radi kontroliranja svih tih usluga, jednako kao i pitanje copyrighta, ugovora s novim muzejima i ponuda na Interne-

tu. Na njima će se dodatno raditi kako projekt bude napredovao.

LITERATURA:

Guide to the Museums of South Tyrol, www.provinz.bz.it/museenfuehrer, www.provincia.bz.it/guida-musei

Ministero per i Beni Culturali e Ambientali, Istituto Centrale per il Catalogo e la Documentazione (ICCD) [Ministry of Cultural Heritage, Central Institute for Cataloging and Documentation], Strutturazione dei dati delle schede di catalogo e precatalogo, Rome 1992, <http://www.iccd.beniculturali.it/standard/index.html>

Landschaftsverband Westfalen-Lippe, Westfälisches Museumsamt [Westphalia-Lippe Regional Association, Westphalian Museum Office], Inventarisierung, Dokumentation, Bestandsbewahrung, Münster, 2003.

<http://www.lwl.org/LWL/Kultur/Museumsamt/Dokumentation/1109089077/index.html>

Landesstelle für die nichtstaatlichen Museen in Bayern [State Office for Non-National Museums in Bavaria], Inventarisierung als Grundlage der Museumsarbeit, Dr. Viktor Pröstler, Munich: 2000, <http://www.museeninbayern.de>

ICOM - CIDOC Information Categories, <http://www.willpowerinfo.myby.co.uk/cidoc/>

Dublin Core Metadata Initiative, <http://dublincore.org/>

Deutsche Bibliothek [National Library of Germany],

Gemeinsame Körperschaftsdatei (GKD), <http://www.ddb.de/professionell/gkd.htm>*

Personennamendatei (PND), <http://www.ddb.de/professionell/pnd.htm>*

Schlagwortdatei (SWD), <http://www.ddb.de/professionell/swd.htm>*

Deutscher Museumsbund (DMB) [German Museums Association], <http://www.museumsbund.de/>

Hessischer Museumsverband [Hessian Museum Association], <http://www.museumsverband-hessen.de/>

Getty Thesaurus of Geographic Names, http://www.getty.edu/research/conducting_research/vocabularies/tgn/

Iconclass, <http://www.iconclass.nl/>*

Reiss-Engelhorn-Museen [Reiss-Engelhorn Museums], <http://www.reiss-engelhorn-museen.de/>

CHIN – Canadian Heritage Information Network, http://www.chin.gc.ca/English/Collections_Management/Software_Review/index.html

CHIN Data Dictionary, <http://www.chin.gc.ca/>
The Museum Documentation Association (MDA), Spectrum, The UK Museums Documentation Standard, Second Edition, Cambridge: 1997, <http://www.mda.org.uk/>

CATALOGUING OF CULTURAL HERITAGE IN SOUTH TYROL

The Autonomous province of South Tyrol possesses a rich cultural heritage. There are more than 70 museums with collections ranging from the prehistory, the early history, the popular culture, the arts and handicrafts, but also the nature, the technology, the industry as well as the working reality of South Tyrol. There are more than 6000 protected architectural monuments that give evidence of the history of our country.

Only a few collections are catalogued completely and according to international standards. There are different cataloguing systems whose data cannot be connected in a net or exchanged because of their respective different methods of documentation.

Therefore, the administration of the Autonomous province of South Tyrol realises the necessity to sustain institutions like for example museums or the church, or associations concerned offering them the necessary support.

The aim of the project cataloguing of cultural heritage in South Tyrol is the uniform registration and cataloguing of the movable and immovable cultural riches in South Tyrol and thus the preservation of its cultural heritage. The result should be an electronic catalogue of all the cultural assets in South Tyrol, which are accessible in both Italian and German language and which correspond to the international regulations and laws. This virtual catalogue of the cultural riches of South Tyrol offers different “levels of information” for different kinds of users (public end user, researchers, administration authorities and employees, organisers of expositions) and it is going to be the basis for the development of further offers.

Starting from the results of the investigation of the actual status, the digitisation plan and the estimated concept for the realisation of the virtual catalogue have been created. They are also the basis for the call for tenders of a cataloguing software, which is published in March.